Partiernas bostadspolitik

Källtexter – vad partierna själva skrivit och skickat in

Det här dokumentet samlar de texter om bostadspolitik som klistrats in från respektive partis egna kanaler (hemsidor, valmanifest, riksdagsmotioner) under arbetet med ett blogginlägg om partiernas bostadspolitik inför valet 2026.

Texterna återges i huvudsak ordagrant som de ursprungligen hämtades, med källhänvisning där sådan funnits tillgänglig. Vissa partier har lokala eller kommunspecifika texter (markeras i respektive avsnitt) snarare än nationella valmanifest, vilket noteras särskilt.

Sammanställt som underlag – inga värderingar eller redaktionella tillägg har gjorts i själva källtexterna.

Innehåll

1. Vänsterpartiet (länkar till källor)
2. Socialdemokraterna
3. Miljöpartiet
4. Centerpartiet
5. Kristdemokraterna
6. Liberalerna (lokal text, Umeå)
7. Moderaterna (lokal text, Stockholm)
8. Sverigedemokraterna
9. Medborgerlig Samling

1. Vänsterpartiet

Källor angivna som länkar, ej fulltext inklistrad

Följande länkar till Vänsterpartiets material om bostadspolitik togs fram som underlag:

- Bostäder (vansterpartiet.se) – https://www.vansterpartiet.se/var-politik/politik-a-o/bostader/
- Riksdagsmotion: Bostadspolitik, planering och byggande – https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/motion/bostadspolitik-planering-och-byggande_hc021992/html/
- Resursbank / partiprogram – https://www.vansterpartiet.se/resursbank/partiprogram/
- Partiprogram 2024 (PDF) – https://www.vansterpartiet.se/wp-content/uploads/2024/11/partiprogram_2024_skrivare.pdf

Not: till skillnad från övriga partier i det här dokumentet klistrades inte fulltexten in för Vänsterpartiet – bara länkarna ovan. Innehållet i partiprogrammet (PDF) och riksdagsmotionen laddades senare upp separat och ingår inte i den här källtextsammanställningen, som bara omfattar det som klistrats in direkt i konversationen.

2. Socialdemokraterna

Nationellt – inklistrad text om bostad

Bostad

Har du svårt att hitta en bra bostad med en rimlig hyra? De senaste åren har ett byggstopp fått råda och nyproduktionen ligger långt under vad som krävs. Vi måste bryta byggkrisen och se till att alla får tillgång till ett tryggt boende.

Under åren 2015–2021, med socialdemokratiskt ledda regeringar, påbörjades byggandet av i genomsnitt 60 000 bostäder per år, en nivå som motsvarade Boverkets prognosticerade behov. Sedan högerregeringens tillträde har byggandet tvärnitat, och Sverige riskerar nu att förlora viktig kompetens i byggsektorn. Socialdemokraterna vill göra upp med marknadsmisslyckanden och driva en nationell och generell bostadspolitik som fokuserar på goda bostäder åt alla. Detta kräver en aktiv politik där stat och kommun tar gemensamt ansvar för att bygga bort bostadsbristen och motverka segregationen.

Socialdemokraterna vill

- **Införa en statlig byggstimulans.** Införa en statlig byggstimulans i form av ett produktionsstöd riktat till hyresbostäder med rimliga hyresnivåer, särskilt för studentbostäder och i expansiva industriorter.
- **Införa statliga byggkrediter.** Införa statliga byggkrediter (förmånlig medfinansiering) för att sänka investeringskostnaden och den finansiella risken för byggherrar.
- **Införa en ny bostadsförsörjningslag.** Införa en ny bostadsförsörjningslag för att tydliggöra statens och kommunernas gemensamma ansvar.
- **Jämna ut allmännyttiga bostadsföretags byggpriser och byggtid.** Arbeta för att Lagen om offentlig upphandling (LOU) inte ska tillämpas för de allmännyttiga bostadsföretagen, eftersom kravet leder till högre byggpriser och längre byggtid än för privata aktörer.
- **Införa ett statligt startlån för förstagångsköpare.** Införa ett statligt startlån för förstagångsköpare för att underlätta inträdet på den ägda bostadsmarknaden och minska behovet av dyra blancolån.
- **Energieffektivisering av flerbostadshus för att sänka boendekostnaderna.** Energieffektivisering av flerbostadshus för att sänka boendekostnaderna och främja klimatsmart renovering.
- **Permanenta och förstärka bostadsbidraget för barnfamiljer.** Permanenta och förstärka bostadsbidraget för barnfamiljer till motsvarande den tidigare tilläggsnivån (upp till 2 100 kr/mån).
- **Inrätta ett statligt fastighetsbolag med uppdrag att förvärva eller bygga fastigheter.** Inrätta ett statligt fastighetsbolag med uppdrag att förvärva eller bygga fastigheter i områden med socioekonomiska utmaningar, i syfte att bryta segregationen.
- **Stärka hyresgästernas skydd.** Stärka hyresgästernas skydd genom att införa en långsammare och längre infasningsperiod för hyreshöjningar vid renovering och stärkt besittningsskydd vid uthyrning av privatbostäder.

Fakta

- Under 2024 gick totalt 2 032 byggföretag i konkurs, det högsta antalet sedan 1993.
- Den totala minskningen i bostadsinvesteringar tynger tillväxten och hotar att leda till ett produktionsbortfall på 1 000 miljarder kronor fram till 2030.
- Under de två senaste socialdemokratiskt ledda mandatperioderna (2015–2021) påbörjades över 400 000 bostäder (i snitt 60 000/år). Som jämförelse påbörjades endast cirka 25 000 bostäder per år under de moderatledda åren 2007–2014.
- Antalet påbörjade lägenheter under de tre första kvartalen 2025 ligger på cirka 22 200, vilket är en låg nivå som gör att bostadskrisen fortsätter.
- Det tidigare investeringsstödet, som avvecklades 2022 av högermajoriteten, resulterade i närmare 66 000 nya bostäder med hyror som var cirka 20 procent lägre än för andra nyproducerade bostäder.
- Utan en aktiv bostadspolitik riskerar Sverige att tappa den kompetens som behövs i byggsektorn framöver.

Källa (PDF): Socialdemokraternas valprogram 2026 – https://www.socialdemokraterna.se/download/18.40fb56b21a04255a9803c1e/1788259051237/Soc%20Valprogram%202026.pdf

3. Miljöpartiet

Nationellt – inklistrad text från mp.se

Bygg fler klimatsmarta bostäder

Miljöpartiet vill minska bostadsbristen, göra boendet tryggare och bygga fler klimatsmarta bostäder med rimliga hyror.

Bostadsbristen gör det svårt för många att hitta ett tryggt hem och hindrar människor från att studera, arbeta och leva där de vill. Höga hyror, trångboddhet och otrygga kontrakt drabbar särskilt unga, barnfamiljer och personer med låga inkomster.

Miljöpartiet vill:

Bygga fler klimatsmarta bostäder med rimliga hyror.
Miljöpartiet vill öka byggandet av hyresrätter, studentbostäder och bostäder för äldre. Statliga byggkrediter och stöd till ombyggnation gör det både lättare att bygga nytt och att använda befintliga lokaler bättre, till exempel genom att bygga om kontor till bostäder.

Stärka rätten till ett tryggt boende för människor med störst behov.
Alla människor har rätt till ett hem. Därför vill Miljöpartiet motverka hemlöshet, trångboddhet och vräkningar av exempelvis barnfamiljer och våldsutsatta kvinnor. Förtur i bostadsköer, höjda bostadsbidrag och en aktiv allmännytta ska hjälpa fler in på bostadsmarknaden.

Stoppa marknadshyror och motverka renovräkningar.
Miljöpartiet säger nej till marknadshyror och fri hyressättning vid nyproduktion. Hyror ska vara rimliga och människor ska inte tvingas flytta när bostäder renoveras. Vi vill stärka hyresgästers ställning på hyresmarknaden och ge stöd till hållbar renovering som inte leder till kraftiga hyreshöjningar.

Minska byggsektorns klimatpåverkan och energieffektivisera bostäder.
Byggnader använder mycket energi och byggsektorn står för en stor del av utsläppen. Miljöpartiet vill utveckla klimatdeklarationer, införa gränsvärden för klimatpåverkan och öka återanvändning av byggmaterial. Energieffektivisering sänker utsläppen och skyddar hushållen mot höga elkostnader.

Skapa blandade, gröna och trivsamma bostadsområden.
Bostadsområden ska fungera för människor i olika livssituationer. Miljöpartiet vill underlätta för byggemenskaper och kollektiva boendelösningar. Mer natur och grönska i städerna bidrar till bättre hälsa, trivsel, biologisk mångfald och skydd mot värmeböljor och översvämningar.

Vanliga frågor

Är Miljöpartiet för marknadshyror?

Nej. Miljöpartiet är emot marknadshyror eftersom de riskerar att leda till höga hyror och göra det svårare för personer med vanliga eller låga inkomster att hitta bostad. Vi vill istället ha fler bostäder med rimliga hyror och stärkt skydd för hyresgäster.

Hur vill Miljöpartiet hjälpa unga och studenter att få bostad?

Miljöpartiet vill bygga fler studentbostäder och klimatsmarta hyresrätter med rimliga hyror. Vi vill också införa startlån för det första bostadsköpet, så att fler med lägre inkomster kan spara till och köpa en bostad utan att ta ohållbart stora lån.

Hur vill Miljöpartiet motverka hemlöshet och trångboddhet?

Vi vill att staten och kommunerna ska ha ett gemensamt ansvar för bostadsförsörjningen. Förtur i bostadsköer, höjt bostadsbidrag och riktade insatser för ekonomiskt utsatta barnfamiljer och våldsutsatta kvinnor ska göra att fler får ett tryggt boende.

Hur ska bostäder bli mer klimatsmarta?

Miljöpartiet vill minska utsläppen från byggande genom tydliga klimatkrav, mer återbruk och enklare regler för att bygga i trä. Vi vill också energieffektivisera bostäder med stöd som omfattar alla typer av hushåll, inte bara villaägare.

Hur vill Miljöpartiet skapa tryggare bostadsområden?

Trygga bostadsområden kräver både sociala insatser och bättre boendemiljöer. Miljöpartiet vill ge stöd till trygghetshöjande åtgärder, bevara och utöka grönområden och skapa större blandning av bostäder så att människor som vill kan bo kvar i sitt område genom olika delar av livet.

Källa: mp.se – Politik som gör skillnad › Bostäder

4. Centerpartiet

Nationellt – inklistrad text (flera sidor/teman från c.se)

Fler bostäder – översikt

Centerpartiet vill se en bostadsmarknad där alla kan hitta ett hem. Genom enklare regler, lägre trösklar och en politik som gör det lönsamt att bygga vill vi korta bostadsköerna och göra det möjligt för fler att hitta den bostad man behöver. Målet är ett Sverige där fler, oavsett plånbok eller var i livet man befinner sig, kan förverkliga sina boendedrömmar.

Centerpartiet vill

- Förenkla regler så att det blir enklare och billigare att bygga i hela landet.
- Sänka trösklarna så att unga och fler med vanliga inkomster kan köpa en bostad.
- Göra det lönsamt att bygga nya hyresrätter genom fri hyressättning i nyproduktion.

En bostadsmarknad som är öppen för fler

Att få tag på en bostad har blivit en av de största utmaningarna för många i Sverige. Unga tvingas bo kvar hemma, familjer kan inte flytta till större och äldre kan inte byta villan mot en lägenhet. Orsaken är en bostadsmarknad som inte fungerar, med krångliga regler, höga skatter och för få bostäder som byggs.

Centerpartiet vill lösa bostadskrisen med politik som river hinder och skapar möjligheter. Vi vill se en bostadsmarknad där människor har frihet att välja sitt boende och där det lönar sig att bygga, hyra ut och flytta.

Vad tycker Centerpartiet om bostadspolitik?

Centerpartiet anser att en fungerande bostadsmarknad är grunden för människors frihet och trygghet. Vår politik bygger på tillit till att människor och företag kan lösa bostadsbristen om de får rätt förutsättningar.

Centerpartiet vill:

- att fler bostäder byggs genom att göra det enklare och mer lönsamt att investera i nya bostäder i hela landet.
- att fler ska kunna äga sitt boende genom sänkta trösklar för unga och människor med vanliga inkomster.
- att det ska vara lätt att flytta när livet förändras, utan att straffas av höga skatter.

Politiken ska vara långsiktig och förutsägbar. Vi vill inte återinföra den gamla fastighetsskatten.

Vad föreslår Centerpartiet för att lösa bostadsbristen?

Målet är en bostadsmarknad i balans där köerna är borta och fler kan hitta ett hem.

Centerpartiet vill:

- Förenkla byggreglerna så att det går snabbare och blir billigare att bygga nytt.
- Införa fri hyressättning i nyproduktion för att göra det lönsamt att bygga fler hyresrätter.
- Fortsätta se över kreditrestriktionerna och sänka trösklarna för förstagångsköpare.
- Sänka skatten på att flytta så att fler som vill kan byta bostad, vilket frigör bostäder för andra.
- Stärka den sociala bostadspolitiken med träffsäkra stöd för de med svagast ekonomi.

Hur påverkar detta människor och samhället?

En fungerande bostadsmarknad ger människor större frihet att forma sina liv. När det blir enklare att flytta kan man lättare tacka ja till ett nytt jobb, flytta ihop eller byta till ett boende som passar en ny livssituation.

Fler byggkranar betyder inte bara nya bostäder, utan också fler jobb och starkare tillväxt i hela landet. Vår politik skapar en positiv spiral där rörlighet, framtidstro och nya möjligheter ersätter dagens köer och inlåsningseffekter. Det stärker både individen och hela Sverige.

Bostadsbyggande

Centerpartiet vill att fler ska kunna hitta ett hem. Genom att förenkla krångliga byggregler, sänka de ekonomiska trösklarna och göra det mer lönsamt att bygga hyresrätter vill vi korta bostadsköerna. Målet är att fler, inte minst unga och de med vanliga inkomster, ska få chansen att hitta ett eget hem och förverkliga sina drömmar.

Centerpartiet vill

- Förenkla byggreglerna och korta tiden för överklaganden.
- Sänka trösklarna till bostadsmarknaden genom lägre amorteringskrav, rättvisare skatter och bättre förutsättningar för bosparande.
- Skapa fler hyresrätter genom att införa fri hyressättning i nyproduktion.

När drömmen om ett hem stoppas av krångel och höga trösklar

Att hitta ett hem har blivit för svårt för alldeles för många. Långa bostadsköer, krångliga regler och skyhöga krav för att få lån stänger dörren för unga, studenter och människor med helt vanliga inkomster. Samtidigt stoppas viktiga byggprojekt av långsamma processer. Dagens system skapar hinder i stället för möjligheter.

Centerpartiet vill byta krångel mot framtidstro. Med en politik som gör det enklare, snabbare och billigare att bygga, kan vi korta köerna

och ge fler chansen att hitta hem.

Vad tycker Centerpartiet om bostadsbyggande?

Centerpartiet anser att en fungerande bostadsmarknad är en frihetsfråga. När människor kan flytta dit jobben finns, när unga kan flytta hemifrån och när familjer kan växa, då växer också hela vårt samhälle. Bostadspolitiken måste utgå från långsiktiga och förutsägbara spelregler som ger människor och företag mod att investera för framtiden.

Centerpartiet tycker:

- att det ska vara enklare, inte svårare, att bygga bostäder i Sverige.
- att fler, oavsett bakgrund eller inkomst, ska ha möjlighet att äga sitt hem.
- att statens roll är att undanröja hinder för byggande, inte skapa dem.

Vad föreslår Centerpartiet för att fler bostäder ska byggas?

Målet är att riva de hinder som idag stoppar nya bostäder från att byggas.

Centerpartiet vill:

- **Förenkla regelverken:** Göra det möjligt att typgodkänna hus så att de kan byggas i hela landet, samt sätta en tidsgräns för hur lång tid överklaganden av bygglov får ta.
- **Sänka de ekonomiska trösklarna:** Underlätta amorteringskraven, se över skatterna på flytt och vinst, och utreda ett särskilt bosparande för att hjälpa unga in på marknaden.
- **Få fart på byggandet av hyresrätter:** Införa fri hyressättning i nyproduktion för att göra det mer lönsamt att bygga hyresrätter, vilket på sikt leder till kortare köer.

Hur påverkar detta unga och de som vill köpa en bostad?

För den som är ung eller har en normal inkomst är det idag nästan omöjligt att spara ihop till en kontantinsats och samtidigt klara bankernas hårda lånekrav. Centerpartiets förslag sänker dessa hinder.

Genom att förenkla amorteringskraven och införa ett bättre system för bosparande blir det lättare att få lån och spara till en egen bostad. När fler bostäder byggs minskar också köerna. Det handlar om att ge människor mer makt över sitt eget liv och sin framtid, och en ärlig chans att skapa sig ett hem.

Bostadsskatter och rörlighet

Med långsiktigt trygga spelregler vill vi lösa upp knutarna på bostadsmarknaden. Målet är att fler ska kunna hitta ett hem som passar, oavsett om man behöver större, mindre eller vill flytta för ett nytt jobb.

Centerpartiet vill

- Sänka skatten på bostadsförsäljning för att göra det lättare och billigare att flytta.
- Skapa långsiktiga och trygga regler för bostadsmarknaden genom en bred politisk överenskommelse.
- Bevara och utveckla ROT-avdraget för att underlätta renoveringar och skapa fler jobb.

När drömmen om ett nytt hem stoppas av höga skatter

Många sitter idag fast i en bostad som inte längre passar deras behov. Äldre par bor kvar i stora villor, medan unga familjer trängs i för små lägenheter. En anledning är de höga skatterna på att sälja sitt hem, som gör en flytt till en privatekonomisk förlust. Detta låser in människor och gör hela bostadsmarknaden trög och ineffektiv.

Centerpartiet vill att det ska vara livet, inte skatterna, som styr var du bor. Med rättvisare regler kan vi öka rörligheten och ge fler chansen att hitta ett hem som passar.

Vad tycker Centerpartiet om bostadsskatter?

Centerpartiet anser att skatter på boende ska vara rättvisa, förutsägbara och främja en fungerande bostadsmarknad. Därför behöver alla skatter som rör bostadsmarknaden ses över så att vi får långsiktiga regler som leder till att fler kan hitta en bostad.

Ingen ska behöva tacka nej till ett jobb eller avstå från att bilda familj för att en flytt är för dyr. Vi vill inte återinföra fastighetsskatten.

Centerpartiet tycker:

- att skatter inte ska straffa människor som behöver byta bostad.
- att skattereglerna ska vara långsiktiga och stabila, så att man kan känna sig trygg i sina bostadsaffärer.
- att det ska vara enkelt och ekonomiskt hållbart att renovera och underhålla sitt hem med vit arbetskraft.

Vad föreslår Centerpartiet för att underlätta flytt?

Vårt mål är att sänka trösklarna och öka tryggheten på bostadsmarknaden.

Centerpartiet vill:

- Sänka flyttskatterna för att minska inlåsningseffekterna.
- Skapa en bred politisk överenskommelse så vi får långsiktiga regler för bostadsbeskattning. Det ger trygghet för hushållen.
- Behålla och utveckla ROT-avdraget: Det är ett viktigt verktyg för att bostäder ska kunna renoveras, samtidigt som det skapar fler jobb för många småföretag i hela landet.

Hur påverkar Centerpartiets bostadspolitik familjer, äldre och hantverkare?

Våra förslag gör att det blir ekonomiskt möjligt för fler att flytta. För barnfamiljen kan det betyda att äntligen få det där extra rummet. För det äldre paret kan det innebära att sälja villan och flytta till en mer lättskött lägenhet. Det frigör i sin tur ett hus för en ny familj och får bostadsmarknaden att fungera bättre.

Fler bostäder i hela landet

Centerpartiet vill att fler ska kunna hitta ett hem att trivas i, oavsett var i Sverige man vill bo. Genom enklare regler, bättre lånemöjligheter och smartare användning av befintliga hus vill vi minska bostadsbristen. Målet är ett Sverige där klyftan mellan stad och land minskar och människor får större frihet att förverkliga sina livsdrömmar.

Centerpartiet vill

- Göra det enklare och billigare att bygga nya bostäder i hela landet.
- Förenkla reglerna för att underlätta för lån och nybyggnation på landsbygden.
- Göra det lönsamt att rusta upp och bo i hus som idag står tomma.

Bostadsbristen – ett hinder för människor och företag i hela landet

Bostadsbristen gör det svårt för unga att flytta hemifrån, för familjer att växa och för företag att hitta personal. Problemet finns i hela landet, men på landsbygden är det ofta extra svårt att bygga nytt. Dagens regler och värderingsmodeller är anpassade för städer, vilket gör att banker tvekar att ge lån och byggkostnaden blir högre än vad huset är värt.

Centerpartiet vill bryta den utvecklingen. Med en politik för hela Sverige vill vi göra det möjligt att bygga och bo i hela landet, och minska klyftorna mellan stad och land.

Vad tycker Centerpartiet om bostadspolitiken?

Centerpartiet anser att en fungerande bostadsmarknad är grunden för ett fritt och tryggt liv. Alla ska ha möjlighet att hitta ett hem, oavsett plånbok eller var i landet man vill bo. En bra bostadspolitik minskar klyftor, stärker lokalsamhällen och ger människor frihet att forma sin egen framtid.

Därför vill Centerpartiet:

- att bostadspolitiken ser till hela landets behov, inte bara storstädernas.
- att det ska finnas en blandning av olika bostadstyper – hyresrätter, bostadsrätter och ägda hus – så att människor kan välja det som passar dem bäst.
- att regelverken är enkla, förutsägbara och uppmuntrar till byggande och renovering.

Vad föreslår Centerpartiet för att öka bostadsbyggandet?

Målet är fler bostäder i hela landet, genom enklare och smartare regler.

Därför vill Centerpartiet:

- Förenkla värderingsreglerna och rikta statliga kreditgarantier till landsbygden för att göra det lättare att få lån för att bygga nytt.
- Införa enklare byggregler utanför detaljplanerade områden så att det går snabbare och blir billigare att bygga.
- Göra det möjligt att bilda gemensamma bostadsrättsföreningar på flera fastigheter för att stärka boendeformen på landsbygden.
- Stimulera ett ökat utbud av hyresrätter genom att införa fri hyressättning i nyproduktion.
- Göra det mer lönsamt att rusta upp ödehus genom att slopa fastighetsavgiften de första fem åren.

Hur påverkar bostadsmarknaden landsbygden och människor i vardagen?

En fungerande bostadsmarknad är motorn i ett levande lokalsamhälle. När det går att bygga och hitta ett hem kan företag anställa, unga stanna kvar och familjer flytta dit.

Centerpartiets förslag gör det enklare att förverkliga husdrömmen på landsbygden, samtidigt som de stärker den lokala ekonomin. Genom att fler bostäder blir tillgängliga, både nya och upprustade, ökar människors valfrihet och trygghet. Det skapar mer levande samhällen i hela Sverige, där klyftan mellan stad och land minskar.

Hyresrätter

Centerpartiet vill att fler ska kunna hitta en hyresrätt att trivas i. I dag är bostadsköerna långa och det behövs reformer som gör det lättare att få en bostad. Målet är att ge unga, studenter och alla andra en ärlig chans att hitta ett hem, utan att behöva stå i kö i åratal.

Centerpartiet vill

- Skapa fler hyresrätter genom att underlätta byggandet.
- Göra det enklare att hyra i andra hand och bygga fler studentbostäder.
- Göra det lättare för den med utsatt ekonomi att ta sig in på bostadsmarknaden.

När drömmen om en lägenhet stoppas av ändlösa köer

Att hitta en hyresrätt i Sverige har för många blivit en kamp. Unga kan inte flytta hemifrån, studenter tvingas tacka nej till sin utbildning och familjer hindras från att flytta till en ny stad för att jobba. Dagens system, med långa köer och krångliga regler, leder till osäkerhet och en orättvis marknad.

Centerpartiet vill ersätta dagens trasiga system med en hyresmarknad som fungerar för människor. Vi vill se lösningar som skapar fler hem och ger fler en ärlig chans.

Vad tycker Centerpartiet om hyresrätter?

För Centerpartiet är hyresrätten en viktig frihetsfråga. Det ska vara ett tryggt och tillgängligt alternativ för alla som inte vill eller kan köpa sitt boende. Dagens system fungerar dåligt och stänger allt för många ute. Vi vill se en modern hyresmarknad i balans, med både ett starkt skydd för de boende och incitament för att bygga nytt.

Centerpartiet tycker:

- att det ska byggas fler hyresrätter, och att reglerna måste uppmuntra till detta.
- att skyddet för den som hyr sin bostad ska vara starkt – rätten att bo kvar är grundläggande.
- att hyran ska spegla lägenhetens kvalitet och läge på ett rättvist sätt.

Vad föreslår Centerpartiet för en bättre hyresmarknad?

Vårt mål är att korta köerna och öka tryggheten genom smartare regler.

Centerpartiet vill:

- **Underlätta byggandet:** Göra det mer lönsamt att bygga nya hyresrätter, vilket på sikt leder till fler bostäder och kortare köer.
- **Stärka skyddet för boende:** Bevara det starka besittningsskyddet (rätten att bo kvar) och införa skydd mot plötsliga chockhöjningar av hyran.
- **Förenkla andrahandsuthyrning:** Göra det enklare och mer förmånligt att hyra ut sin bostad i andra hand för att fler lägenheter ska bli tillgängliga.
- **Bygga fler studentbostäder:** Förenkla byggkraven för studentlägenheter och göra det möjligt för flera studenter att dela på ett hyreskontrakt för att få ner kostnaden.

Hur påverkar Centerpartiets förslag unga och studenter?

För unga och studenter är en fungerande hyresmarknad helt avgörande. Våra förslag ger en ärlig chans att få sin första lägenhet utan att behöva ett stort kontaktnät eller åratal av kötid.

Genom att det blir enklare att bygga studentlägenheter och lättare för flera att dela på en större lägenhet, kan fler studenter hitta ett tryggt och billigt boende under studietiden. Enklare andrahandsuthyrning öppnar också upp fler dörrar för den som snabbt behöver en bostad. Det handlar om att ge unga friheten att forma sin egen framtid.

Hållbart byggande

Centerpartiet vill att våra hem ska vara en del av klimatlösningen, inte problemet. Genom tydliga klimatkrav, mer byggande i trä och satsningar på smart teknik vill vi ställa om byggsektorn. Målet är hållbara och energisnåla bostäder för framtiden och en byggbransch som leder den gröna omställningen och skapar nya jobb.

Centerpartiet vill

- Införa bindande klimatkrav för att minska utsläppen från allt nybyggande.
- Satsa på forskning och ny teknik för klimatsmarta material och energisnåla hem.
- Göra det enklare och mer lönsamt att bygga i trä för att lagra koldioxid i våra hus.

När våra hem blir en del av klimatlösningen

Våra hem och byggnader står för en stor del av Sveriges klimatpåverkan. Samtidigt som viljan att bygga hållbart finns, bromsas utvecklingen av otydliga regler och gamla vanor. Byggbranschen har en enorm potential att bli en motor i klimatomställningen, men då måste politiken visa vägen.

Centerpartiet vill att det ska vara enkelt och lönsamt att bygga klimatsmart. Vi vill omvandla en utsläppstung sektor till en förebild som skapar gröna jobb och hållbara hem för framtiden.

Vad tycker Centerpartiet om hållbart byggande?

Centerpartiet anser att byggsektorn har en nyckelroll i klimatomställningen. Varje nytt hus är en möjlighet att bygga för framtiden och varje renovering en chans att göra ett hem mer energisnålt. Vi vill se en byggbransch som leder utvecklingen med nya material och metoder.

Centerpartiet tycker:

- att klimatkrav ska vara tydliga, långsiktiga och teknikneutrala för att uppmuntra innovation.
- att vi ska använda våra naturresurser smart, som att bygga mer i trä från hållbart skogsbruk.
- att hållbarhet och lönsamhet ska gå hand i hand. Det ska vara en konkurrensfördel att bygga klimatsmart.

Vad föreslår Centerpartiet för ett mer hållbart byggande?

Vårt mål är att göra det klimatsmarta valet till det enklaste och mest lönsamma. Sättet vi bygger och bor på har idag en stor påverkan på klimatet.

Centerpartiet vill:

- **Skärpa klimatkraven:** Gå från dagens klimatdeklarationer till bindande gränsvärden för utsläpp vid nybyggnation.

- **Främja byggande i trä:** Skapa förutsättningar för att bygga mer med trä, ett förnybart material som lagrar koldioxid under hela sin livstid.
- **Satsa på forskning och innovation:** Stödja utvecklingen av nya, klimatsmarta byggmaterial, återvinningsteknik och energisnåla lösningar.
- **Göra taken smartare:** Underlätta för installation av solceller och gröna tak som kan hantera regnvatten och gynna den biologiska mångfalden.

Hur påverkar Centerpartiets politik för hållbart byggande byggbranschen och de som bor i husen?

För byggbranschen innebär detta en omställning som skapar nya möjligheter. Företag som leder utvecklingen av klimatsmarta lösningar får en starkare konkurrenskraft och nya gröna jobb skapas.

För den som bor i ett modernt, hållbart hus innebär det ofta lägre energikostnader, ett bättre inomhusklimat och tryggheten i att veta att ens hem har så liten klimatpåverkan som möjligt.

Samhällsplanering

Centerpartiet vill bygga smarta och hållbara samhällen där människor kan leva och trivas. Genom enklare byggregler, klimatsmart planering och fokus på hela landets behov vill vi göra det lättare att bygga bostäder och skapa framtidstro. Målet är att korta bostadsköerna, minska klimatpåverkan och skapa levande samhällen i både stad och land.

Centerpartiet vill

- Förenkla regler för att göra det lättare och billigare att bygga nya bostäder på landsbygden.
- Ge kommuner och individer större frihet att hitta de bästa lokala lösningarna för byggande.
- Planera för klimatsmarta transporter, laddinfrastruktur och energilösningar i alla nya områden.

Vad tycker Centerpartiet om samhällsplanering?

För Centerpartiet handlar samhällsplanering om att skapa förutsättningar för människor att förverkliga sina drömmar och bygga ett hållbart samhälle. Det är ett verktyg för att minska klyftorna mellan stad och land och för att klara klimatomställningen.

Centerpartiet tycker:

- att samhällsplanering ska se till hela Sveriges behov och ge landsbygden samma möjligheter som staden.
- att planering för bostäder, transporter och energi måste gå hand i hand för att skapa hållbara och funktionella samhällen.
- att regler ska vara enkla, förutsägbara och ge kommuner och individer frihet att hitta de bästa lokala lösningarna.

Vad föreslår Centerpartiet för en smartare samhällsplanering?

Vårt mål är att riva hinder för byggande och samtidigt ställa tydliga krav på hållbarhet.

Centerpartiet vill:

- Förenkla värderingsreglerna så att det blir lättare att bygga nya bostäder på landsbygden.
- Införa enklare byggregler utanför detaljplanerade områden, för att ge större frihet att bygga på landsbygden.
- Säkerställa klimatsmarta lösningar genom att planera för laddinfrastruktur, kollektivtrafik och hållbara energisystem i nya bostadsområden.
- Underlätta för enskilda och gemensamma VA-lösningar på landsbygden för att öka friheten och stärka den lokala beredskapen.

Hur påverkar detta den som vill bygga och bo på landet?

För den som vill bygga sitt drömhus på landet, starta ett företag eller se sin hembygd växa, är våra förslag helt avgörande. Det blir möjligt att planera för lägenheter också i landsbygdskommuner, det går snabbare att få bygglov och blir lättare att ordna vatten och avlopp.

Strandskydd

Centerpartiet vill göra det möjligt att bygga och bo strandnära. Genom att flytta besluten från Stockholm till kommunerna och ersätta generella förbud med lokalt ansvar vill vi skapa levande landsbygder. Målet är att förena utveckling och byggande med ett starkt skydd för värdefull natur och allemansrätten.

Centerpartiet vill

- Ersätta det generella strandskyddet med ett system där kommunerna får bestämma lokalt.
- Göra det enklare att bygga bostäder och utveckla företag på landsbygden nära vatten.
- Säkra allmänhetens tillgång till stränder och samtidigt skydda värdefull natur.

När drömmen om ett strandnära boende stoppas av fyrkantiga regler

Många drömmer om ett hus vid en sjö eller strand. Men idag stoppas den drömmen ofta av ett generellt förbud som gäller likadant i skogen som i en storstad. Reglerna är omoderna och tar inte hänsyn till lokala förhållanden.

Vad tycker Centerpartiet om strandskyddet?

För Centerpartiet är det självklart att vi ska värna våra stränder och allemansrätten. Men dagens regler är för stelbenta och slår

orättvist mot landsbygden. Vi litar på att de bästa besluten fattas av de människor som bor och verkar lokalt.

Centerpartiet tycker:

- att beslut om mark och vatten ska tas så nära människorna som möjligt, inte av myndigheter i Stockholm.
- att reglerna måste skilja på glesbygd, där det finns gott om stränder, och tätbefolkade områden där trycket är högt.
- att utveckling och skydd av natur inte är motsatser, utan kan och ska gå hand i hand.

Vad föreslår Centerpartiet för ett nytt strandskydd?

Centerpartiet vill:

- Avskaffa det generella strandskyddet och ersätta det med ett system där varje kommun får i uppdrag att peka ut vilka stränder som är särskilt skyddsvärda.
- Ge kommunerna ökat självbestämmande och minska länsstyrelsernas möjlighet att överpröva lokala beslut om byggande.
- Säkra allmänhetens tillgång genom att lagstifta om en fri passage närmast vattnet, så att alla kan fortsätta njuta av våra stränder.
- Ta hänsyn till lokala förutsättningar, till exempel i skärgårdsområden med många bofasta, så att de inte drabbas av regler som hindrar utveckling.

Hur påverkar Centerpartiets förslag den som bor på landsbygden?

För den som bor på landsbygden innebär våra förslag att makten över närmiljön flyttas hem. Det blir möjligt att förverkliga drömmen om ett strandnära boende, att utveckla en besöksverksamhet vid vattnet eller att se sin hembygd växa med nya invånare och företag.

Källa: c.se – Centerpartiets politiksidor om bostäder

5. Kristdemokraterna

Nationellt – inklistrad text

Bostad

Till människans grundläggande behov och rättigheter hör att ha en bostad, en plats att kalla sitt hem. Det är där man känner trygghet. Kristdemokraterna är redo att ta de beslut som krävs för att fler ska förverkliga sin bostadsdröm.

Kristdemokraterna föreslår:

Avskaffa den orättvisa flyttskatten
Idag gör flyttskatter och avgifter att många drar sig för att byta bostad. Äldre blir kvar i för stora hus, barnfamiljer bor trångt, studenter tvingas välja bort studieorter och nyanlända har ingen möjlighet till en första bostad. Kristdemokraterna vill avskaffa reavinstskatten för att öka rörligheten på bostadsmarknaden. Detta vill vi genomföra i två steg. I ett första steg tas uppskovstaket bort så att hela vinsten kan skjutas upp vid köp av en ny bostad. I ett andra steg trappas reavinstskatten ned efter en tids ägande och boende, med två procentenheter per år efter fem års ägande och boende, för att efter 16 år uppgå till noll. Syftet är att göra det enklare att flytta, få igång flyttkedjor och skapa en mer fungerande bostadsmarknad.

Gör det möjligt för fler att kunna äga sina hem
Kristdemokraterna vill göra det möjligt för fler att ta steget till den ägda bostadsmarknaden. Med inspiration från egnahemsbostäderna vill vi att folk med vanliga inkomster ska kunna bygga hem med hjälp av startlån, hyrköp, bosparande, ett utökat rotavdrag och förändrade regler för tomträtter.

Mindre krångel för privatpersoner
Det finns anledning att ifrågasätta om det är rimligt att ställa samma krav på familjen som ska bygga ut sin egen villa som på byggföretag som bygger hus åt andra människor. Attefallshuset behöver följas av fler bygglovsbefriade åtgärder och rotavdraget bör utvidgas så att det även gäller vid nybyggnation av villor, radhus, Attefallshus och garage. Detaljplaner i kommuner behöver också göras mer tillåtande så att hus kan byggas ut eller delas upp, garage bonas till bostäder, och att kunna använda tomtytan för fler bostäder. Det ger hem för fler.

Gör det enklare att bygga
Med regelförenklingar och bättre planprocess kan bostadsproduktionen öka. Idag tar det alltför lång tid från idé till färdigställt hus. Detta gör det dyrare och spär på bostadsbristen. Bland våra regelförenklingsförslag finns begränsningar av överklagandemöjligheterna, privat initiativrätt, ett omreglerat lantmäteri och digitaliserade planarbetesförutsättningar.

6. Liberalerna

Lokal text (Umeå) – inklistrad från umea.liberalerna.se

Observera: detta är Liberalernas lokala bostadspolitik för Umeå kommun, inte ett nationellt valmanifest.

Det är oerhört viktigt att det byggs fler bostäder! Men det räcker inte. Liberalerna menar att Umeå är värd en väl fungerande bostadsmarknad i balans med blandad bebyggelse och utan långa bostadsköer.

- Dagens långa bostadsköer ska försvinna så att både umebor och studenter kan skaffa sig ett boende.
- Välkomnar initiativ från privata, externa, aktörer till fler trygghetsbostäder, seniorbostäder och andra tillgängliga bostäder i kommunen för årsrika.
- Bostaden ska få möjlighet att sälja ut delar av sitt fastighetsbestånd i den mån de behöver.
- Byggande av studentbostäder måste subventioneras för att stimulera marknaden.
- Liberalerna vill fortsätta med vår strategi i kommunen och planera för en blandad bebyggelse med egna hem, hyresrätter och bostadsrätter.
- Antalet tomter för byggande av villor måste öka för att tillgodose behovet hos umeborna och själva strategin med blandad bebyggelse.
- Förvaltningarna måste få tydliga mål från politiken samt resurser för att göra allt för att förkorta processer vid utredning och handläggning.
- En väl fungerande samverkan mellan de aktörer inom det offentliga, näringslivet som är inblandade i byggprocesser är A och O.
- Samverkan mellan kommunens förvaltningar är avgörande för hållbart byggande av anläggningar och lokaler och utformningen av dessa.

Vår politik från Liberalerna fokuserar på att bostadsköer ska minimeras så att både umebor och studenter kan skaffa sig ett boende. Det vill vi göra genom att få en dynamik på marknaden med fungerande flyttkedjor.

Liberalerna eftersträvar fler trygghetsbostäder, seniorbostäder eller andra tillgängliga bostäder i kommunen. Våra årsrika blir allt fler och piggare och efterfrågar eget boende längre upp i åren. Därför behövs det ett större utbud av tillgängliga och anpassade bostäder för dem att välja bland för årsrika. Det leder i sin tur till fler begagnade småhus ute till försäljning. Vi välkomnar initiativ från privata, externa, aktörer att bygga trygghetsbostäder, seniorbostäder och andra tillgängliga bostäder i kommunen.

Vi är positiva till att vår allmännytta Bostaden får möjlighet att sälja ut delar av sitt fastighetsbestånd i den mån de behöver för att utveckla sitt bestånd av bostäder och bygga nya. Unga, flyktingar, hemlösa, hushåll med en svag ekonomi, personer med psykiska funktionshinder och personer med olika typer av sociala problem har, av varierande orsaker, stora svårigheter att få en egen bostad.

Vi är för att marknadsmekanismer, alltså tillgång och efterfrågan, ska vara regel i bostadssektorn. Men ingen regel utan undantag. För Umeås del är det väldigt, väldigt viktigt att vi har tillräckligt med studentbostäder. Studentbostäder i sig har ingen egentlig marknad, helt enkelt för att studenter oftast har begränsade resurser och därför måste studentbostäder subventioneras.

Liberalerna vill att vi fortsätter med vår strategi i kommunen och planerar för en blandad bebyggelse med egnahem, hyresrätter och bostadsrätter. Efterfrågan på villatomter har under lång tid varit högre än utbudet i Umeå och det förhållandet vill vi ändra på och förbättra möjligheterna att äga ett eget hus. Liberalerna ser mer än gärna att det ska vara möjligt att omvandla hyreslägenheter till ägarlägenheter.

Tid är pengar. Det måste därför finnas en god beredskap i stadier av planering och under byggandet för att tackla de utmaningar och hinder som dyker upp. Förvaltningarna måste få tydliga mål från politiken samt resurser för att göra allt för att förkorta processer vid utredning och handläggning utan att ge avkall på att arbeta effektivt, tryggt och säkert. Vi vill bygga en stad med attraktiva miljöer som tilltalar allt från årsrika till yngre.

De externa aktörerna på bostads- och byggmarknaden är viktiga samarbetspartners för kommunen och det är därför bra att alla aktörer träffas regelbundet för samråd. En väl fungerande samverkan mellan de aktörer som är inblandade i byggprocesser, från finansiering till byggandet, är A och O.

Kommunen måste ha en väl fungerande samverkan mellan de förvaltningar med olika sakkunskap som arbetar mest aktivt med samhällsplanering och byggandet d.v.s. som ligger under Byggnadsnämnden, Tekniska nämnden och Mark- och exploatering. Kravspecifikationer för lokaler inom olika verksamheter måste tillgodoses och därför beaktas tidigt i processen. Samverkan för utveckling av kommunal verksamhet och näringsliv måste därför finnas mellan övriga förvaltningar såsom Fritids- och Kulturnämnden samt Äldrenämnden för att fastställa behovet av lokaler för förskola, skola samt äldre- och omsorgsboenden och andra anläggningar och lokaler för föreningar och utformningen av dessa.

Källa: umea.liberalerna.se/politik/var-bostadspolitik · info@liberalerna.se · 020-53 53 53

7. Moderaterna

Lokal text (Stockholm) – inklistrad från moderaterna.se/stockholm

Observera: detta är Moderaternas lokala bostadspolitik för Stockholms stad, inte ett nationellt valmanifest.

En stad byggd för stockholmarna

Vi ska bygga för stockholmarna, inte för statistik eller byggmål. Vi ska bygga små och enklare bostäder för unga och större bostäder, såväl lägenheter som småhus och radhus, för familjer mitt i livet. Att barnfamiljer väljer att flytta från Stockholm är ett problem som kan lösas genom att bygga fler större bostäder. Det inkluderar fler småhus och radhus. Många vill någon gång bo i hus, låt då Stockholm vara platsen där den drömmen kan förverkligas. I dag utgör småhus knappt nio procent av bostadsbeståndet i Stockholm, vilket är för lite och betydligt lägre än exempelvis Göteborg.

Moderaterna ska värna Stockholms befintliga småhus-, trädgårds-, och villaområden. Vi motsätter oss all form av ovarsam förtätning och byggande av miljonprogramsliknande flerbostadshus, vilket tyvärr vänsterpartierna i staden planerar för.

Det vi bygger ska vi vara stolta över. Det ska upplevas vackert, attraktivt och hålla över tid. Stockholms befintliga karaktär ska kännas igen även i framtiden, samtidigt som staden fortsätter att utvecklas. Stockholm blir aldrig färdigbyggt, men staden ska alltid växa med förnuft.

Att värna och främja skönheten i en stad och kommuner, bidrar till invånarnas trivsel och välbefinnande och är på sikt också kostnadseffektivt. Fasader och gestaltning har betydelse för hur människor upplever sin stad. Allt ska inte byggas likriktat.

En stad måste byggas och utvecklas ihop med människorna som bor i staden. Moderaterna ska vara partiet som lyssnar på stockholmarna och visar att vi tar stockholmarnas synpunkter på allvar.

När vi bygger måste vi också bygga smart. Samtliga rum i samtliga hus som byggs i Sverige i dag behöver vara tillgänglighetsanspassade. Det innebär bland annat att små lägenheter behöver ha onödigt stora badrum. Detta slöseri på kvadratmeter gör att det blir både dyrare att bygga och renderar i färre lägenheter.

Vi ska vara mer tillåtande till att bygga ovanpå befintliga byggnader i innerstaden eller att vindar och källare ställs om till bostäder även om de inte uppfyller samtliga krav avseende exempelvis ljusinsläpp.

En stad för hela livet

Sverige har idag en hyresreglering som är hårdast i hela OECD. Detta behöver ses över för att öppna upp en hyresmarknad som är köfri. Framför allt skadar dagens hyresreglering Stockholm. Den som vill bo i Stockholms centrala delar behöver idag köa i årtionden. Det är ett ovärdigt system som skadar både människor och ekonomisk tillväxt.

Den svenska hyresregleringen har inte bara skapat en obalans och osäkerhet på bostadsmarknaden, den har även skapat en ovilja att bygga nya hyresrätter. Att införa riktiga hyror på nyproducerade hyresrätter skulle ge byggföretagen incitament att bygga mer.

Befintliga hyresgäster ska inte utsättas för extrema hyreshöjningar. När hyresmarknaden moderniseras ska detta ske stegvis.

Utlåning till unga och barnfamiljer som behöver köpa lägenhet eller hus behöver underlättas med sänkta amorteringskrav. I Stockholms län har nästan tre av fyra i åldern 25–29 år inte råd att köpa ens den allra minsta lägenheten. Att stänga ute unga från bostadsmarknaden med hyresreglering och försvåra för familjebildning med amorteringskrav är inte bara orättvist. Det är skadligt för Stockholms framtid.

Därtill måste reavinstskatten och stämpelskatten ses över i syfte att öka rörligheten på bostadsmarknaden.

Moderaterna i Stockholm vill och arbetar för att:

- Byggpolitiken läggs om för att prioritera småhus och större lägenheter framför små offentligt finansierade hyresrätter.
- Byggpolitiken ska värna grönområden och undvika att förtäta befintliga småhusområden.
- Modernisera hyresmarknaden och göra den köfri utan att befintliga hyresgäster drabbas av stora hyresförändringar.
- Lätta på amorterings- och kapitalkraven så att fler unga och barnfamiljer kan komma in på bostadsmarknaden.
- Motverka ett eventuellt återinförande av fastighets- och förmögenhetsskatten.
- Sänka skatter på sparande och kapital, så fler har större möjlighet att spara ihop till en kontantinsats.
- Satsa på kollektivtrafiken så att människor får ihop deras vardag.

8. Sverigedemokraterna

Riksdagsmotion 2020/21:1615 samt uppdatering 2026 – båda inklistrade

Motion 2020/21:1615 av Roger Hedlund m.fl. (SD)

Innehållsförteckning (i original): Trygga samhällen · Invandring och bostadsmarknaden · Kulturbyggnadsmiljöer · Social bostadspolitik · Bostadsekonomi · Regelverk och processer · Bostadsplanering.

Inledning

Antalet otrygga och socialt utsatta områden i Sverige har ökat. Samtidigt tilltar trångboddheten i många bostadsområden och segregationen breder ut sig i samhället. Under lång tid har framförhållning saknats i bostadspolitiken. Detta har lett till den allvarliga situation vi idag ser med bostadsbrist och trångboddhet i de flesta av landets kommuner.

Orsakerna till dagens situation med så kallade utanförskapsområden och allmän bostadsbrist, kan främst härledas till den exceptionellt höga migrationen till Sverige, en migration som är fortsatt hög även efter toppåret 2015 då 163 000 migranter sökte sig till Sverige.

Boverket bedömer att det behöver byggas 640 000 bostäder under tioårsperioden 2018–2027, vilket innebär ett årligt genomsnittligt byggbehov på 64 000 bostäder, detta ska ställas mot prognosen som pekar mot 42 500 påbörjade bostäder under år 2021.

Sverigedemokraterna lyfter nu fram en rad förslag till åtgärder för att motverka otryggheten på bostadsmarknaden. Tillsammans med detta vill vi skapa bättre förutsättningar att kunna äga sitt eget boende och få ner kostnaderna för bostadsproduktionen, för lägre hyror och bostadspriser.

Trygga samhällen

Säkrare närvaro för blåljuspersonal i bostadsområden. Vi föreslår att regeringen utreder hur kommunerna kan arbeta med att förändra, och ur ett brottsförebyggande perspektiv förbättra, områdesplaneringen med hänsyn till polisens behov av säkerhet och mobilitet.

Nationell handlingsplan för trygga bostadsområden. Genom att införa effektivt trygghetsfrämjande åtgärder – bättre belysning, kameraövervakning, mer öppna och överblickbara allmänna ytor, kontinuerligt underhåll – kan vi öka trivseln i områden som idag upplevs som otrygga.

BID-samverkan för trygghetssamordning. Metoden BID-samverkan (Business Improvement District) syftar, genom organiserad samverkan mellan fastighetsägare och offentliga aktörer, till att skapa trygga och attraktiva bostadsområden. Bör kombineras med modellen Effektiv samordning för trygghet (EST).

Använd metoden CPTED i stadsbyggnadsprocessen. Crime Prevention Through Environmental Design innebär att ett brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiv alltid ska finnas med i en samhällsbyggnadsprocess, med polisen som central aktör i certifieringen.

Kostnadsfri karttjänst för ökad trygghet och företagande. Lantmäteriets senast uppdaterade kartor ska göras tillgängliga kostnadsfritt.

Invandring och bostadsmarknaden

Minska, för att på sikt ta bort, asylsökandes möjlighet till ett eget boende. EBO-lagen ger asylsökande möjlighet att bosätta sig var de vill i landet under asylprövningen och samtidigt erhålla statliga bidrag, vilket lett till överbefolkade och socioekonomiskt segregerade bostadsområden samt en svart marknad med försäljning av hyreskontrakt. Regeringen bör avskaffa möjligheten till dagersättning och särskilt bidrag vid eget boende, och möjligheten till eget boende bör i ett längre perspektiv avskaffas helt.

Inget kommuntvång för mottagande av migranter eller förtur i bostadskön. Anvisningslagen (2016:38), som tvingar kommuner att ta emot nyanlända, bör avskaffas. Migranter ska inte ges förtur till bostäder.

Avskaffa undantag i plan- och bygglagen för asylboenden. Regeringens normgivningsbemyndigande att meddela föreskrifter om undantag från plan- och bygglagen för asylboenden bör avskaffas.

Stärk bostadsrättsföreningarna vid kommunala bostadsköp. Bostadsrättsföreningar ska ges rätten att neka kommuner och landsting att köpa en bostadsrätt i föreningen.

Kulturbyggnadsmiljöer

Förslag om offentlig gestaltning med större hänsyn till befolkningens önskemål, ökad allmänhetens delaktighet (t.ex. lokala omröstningar via e-legitimation), stimulansbidrag för kulturmiljökompetens i kommuner, stärkt skydd för kulturhistoriska byggnader i plan- och bygglagen, uppmuntran till traditionsenlig byggnation genom "kulturell planering", samt ett särskilt riktat rotavdrag för renovering av byggnader med kulturhistoriskt värde.

Social bostadspolitik

Motverka trångboddhet. Fastighetsägare ska ges möjlighet att motverka trångboddhet genom kontraktskrivet maxantal boende per lägenhet, juridiskt skyddat i lag.

Avskaffa hissnormen på studentbostäder. Kravet på hiss i flervåningshus bör avskaffas för studentbostäder specifikt, för att sänka produktionskostnaden.

Höjt bostadsbidrag. En översyn av reglerna för bostadsbidrag och bostadstillägg behövs så att dessa bättre följer hyressättningen, inte minst i miljonprogramsområden med kommande renoveringsbehov.

Bostadsekonomi

Privatpersoners bostadsfinansiering. Översyn av bolånetak, amorteringskrav och andra finansiella möjligheter, särskilt för unga med osäkra inkomster och litet eget kapital.

Bolån för unga. Utredning av en modell med statligt bolån för förstagångsköpare 18–35 år, omfattande max 10 % av bostadens marknadsvärde (tak 300 000 kr), 5 % egen kontantinsats, amorteringsfritt under fem år.

Hyrköpsbostäder. Utredning för att möjliggöra och standardisera modeller för hyrköp av bostäder, där bostaden köps till ett förbestämt pris längre fram eller delar av hyran går till ett framtida köp.

Se över flera möjligheter till boende för unga och personer 65 plus. Bland annat "kompiskontrakt" för unga som delar lägenhet och kontrakt.

Ytterligare sänkt fastighetsavgift för utsatta grupper. Sänkt tak för fastighetsavgift (idag max 4 % av inkomsten) för pensionärer och personer med sjuk-/aktivitetsersättning.

Klassificera studentbostäder som elevhem. Ger undantag från fastighetsavgiften i fastighetstaxeringslagen.

Skattefria underhållsfonder för hyresfastigheter, samt **rotavdrag för hyresrätt** och **sänkt skatt vid andrahandsuthyrning** (inspiration från Norge).

Energieffektiv bostadsproduktion med teknikneutrala byggregler, samt förslag om högre reavinstskatt vid ren tomtmarksspekulation ("obebyggd tomtmark").

Regelverk och processer

Skärpta regler för tillfälliga bygglov (som idag missbrukas för långvariga asylboenden), avskaffande av tidsbegränsade bygglov (upp till 15 år) för bostäder, förenklad och förtydligad plan- och bygglag, ökad konkurrens på byggmarknaden (uppföljning av Konkurrensverkets rapport Bättre konkurrens i bostadsbyggandet), friare strandskyddsregler (gräns vid högst 100 meter, mer på kommunal nivå), översyn av tomträttsavgälder samt offentliggörande av slutpriser på bostadsrätter.

Bostadsplanering

Förslag om en bostads- och infrastrukturberedning för helhetsgrepp kring bostadsbyggande och infrastruktur, utökad regional bostadsplanering till fler län, regionaliserad kontrollplan för bygglov, översyn av kommunala vatten- och avloppsplaner, prioriterade markanvisningar för studentbostäder, samt beredskapsplanering och en nationell handlingsplan för krisberedskap inom stadsbyggnadsområdet.

Uppdatering 2026 (inklistrad separat)

Bolånekrav

Sverigedemokraterna är positivt inställda till uppluckringar och lättnader som bidrar till att fler förstagångsköpare har enklare att ta sig in på bostadsmarknaden. Vi välkomnar utredningen om föreslagna ändringar av amorteringskrav och bolånetak som vi var med och röstade igenom den 4 mars 2026. Utredningen föreslog att det första amorteringskravet förblir, men att det skärpta amorteringskravet avskaffas samt att bolånetaket höjs från 85% till 90%, vilket innebär att den egna insatsen inte behöver vara lika stor vid ett bostadsköp. Sverige ska ha rimliga bolånekrav, inte resa onödiga hinder som står i vägen för människors drömmar!

Bostadsbidrag

Föräldrar som har barn boende hos sig kan ha rätt till bostadsbidrag. Storleken på bidraget är individuellt och beror bland annat på inkomster och kostnader. I enlighet med en överenskommelse med regeringen har vi höjt bostadsbidraget, med som mest 800 kronor per månad för familjer med ett barn och 1 000 kronor per månad för familjer med två eller flera barn. Detta trädde i kraft den 1 januari 2026.

9. Medborgerlig Samling

Nationellt – två inklistrade texter (bostadspolitik samt övriga valfrågor)

Det här vill MED (bostadspolitik)

- Reformera plan- och bygglagen: halvera planeringstiden och tillåt fler byggstandarder.
- Införa en avgift för överklagande av bygglov: minska förseningar och stoppa missbruk.
- Avveckla hyresregleringen: öka rörligheten och få fram fler bostäder där de behövs.
- Främja traditionell stadsplanering: levande blandstäder där människor trivs.

Sverige har en bostadsbrist som drabbar både unga, äldre och familjer. Ändå går det långsamt att bygga – inte på grund av brist på vilja eller resurser, utan på grund av regleringar, överklaganden och centralstyrning.

Medborgerlig Samling vill att byggandet frigörs från hindrande regler och att fler får möjligheten att både bygga och bo som de själva vill. En fungerande bostadsmarknad kräver frihet, inte mer stat.

- Bostadsmarknaden fungerar bättre när politiken drar sig tillbaka.
- Alla ska ha rätt att bygga och bo – utan att fastna i byråkratins nät.
- Städer ska byggas för människor, inte efter modeller från 1960-talet.

Våra valfrågor (bredare kontext, ej specifikt bostad)

Denna text klistrades in som allmän bakgrund om partiets profil och rör inte enbart bostadspolitik.

MED är omstartspartiet

Dagens etablerade partier kör fast i byråkrati såväl i kommunen, regionen som i riksdagen. Medborgerlig Samling är annorlunda. Vi är inte yrkespolitiker, vi är yrkesfolk: entreprenörer, specialister och ansvarstagande människor som vet hur man bygger system som fungerar i verkligheten. Sverige behöver en systemförändring, en rejäl omstart, inte bara små justeringar i marginalen.

Medborgerlig Samling står för handlingskraft och snabbare förändring. Vi är partiet för dig som jobbar, bygger och tar ansvar.

Vård inom 48 timmar – i hela landet

Vårdköerna är inget olycksfall. De är ett systemfel. Vi vill bygga om från grunden: vårdgaranti (hjälp inom 48 timmar, oavsett var du bor), trygghetssystem (100 % från dag ett), individanpassad sjukförsäkring, en a-kassa du styr själv.

Vi skyddar brottsoffer – inte gärningsmän

Vi byter seg byråkrati mot effektiv brottsbekämpning. Genom att avlasta polisen administrativt och rensa ut aktivism ur rättsväsendet återupprättar vi ordningen. MED står för höjda straff, slopade rabatter och automatisk utvisning för utländska brottslingar.

Fler jobb – färre hinder

Sverige ska vara ett land där arbete och ansträngning lönar sig. Vi i Medborgerlig Samling vill: kraftigt sänka skatten på arbete, rensa bort regelkrångel som kväver företagande, göra det enkelt att anställa, driva och växa, banta staten med fokus på kärnuppgifterna, och ge dig mer frihet över dina pengar och ditt liv.